

Δημοσιογραφικό άρθρο

Εφαρμογή 1

«Νέο όπλο προπαγάνδας και παραπληροφόρησης» τα social media

Όλο και περισσότεροι χρήστες στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο χρησιμοποιούν τα online μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, YouTube κ.α.) και τις μηχανές αναζήτησης (Google, Bing κ.α.) ως βασικά κανάλια πληροφόρησης, όμως λίγοι έχουν συνειδητοποιήσει ότι με διάφορους τρόπους αυτά τα διαδικτυακά μέσα (social media) μπορούν να χειραγωγηθούν κατάλληλα, έτσι ώστε να επηρεάσουν τεχνηέντως τις πολιτικές εξελίξεις, ακόμα και το αποτέλεσμα των εκλογών. Αυτό είναι το βασικό μήνυμα μιας νέας επιστημονικής εργασίας του ελληνικής καταγωγής καθηγητή της επιστήμης των υπολογιστών Παναγιώτη Μεταξά, η οποία δημοσιεύεται στο τελευταίο τεύχος του κορυφαίου επιστημονικού περιοδικού «Science».

Οι ερευνητές περιγράφουν ορισμένες μεθόδους με τις οποίες οι κάθε είδους πολιτικοί προπαγανδιστές, οι κακόβουλοι αποστολείς μαζικής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (spam) και οι χάκερ χρησιμοποιούν τις λεγόμενες «βόμβες Google» και «βόμβες Twitter». Πρόκειται για ειδικά προγράμματα λογισμικού που σκοπίμως παραμορφώνουν τα αποτελέσματα των μηχανών αναζήτησης και κατακλύζουν τα κοινωνικά μέσα με κατευθυνόμενα μηνύματα. Με αυτό τον τρόπο, καταβάλλουν συνειδητές προσπάθειες να επηρεαστεί η γνώμη των εκλογέων για τους υποψήφιους ή γενικότερα για ένα πολιτικό κόμμα.

Υπάρχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι που προσπαθούν να πληροφορηθούν, αλλά και να επηρεάσουν τις αποφάσεις των πολιτών μέσω των κοινωνικών δικτύων. Διαφημιστές και προπαγανδιστές επιδιώκουν τη χειραγωγή των μηχανών αναζήτησης, ώστε αυτές να παρέχουν αποτελέσματα που έχουν ανέβει στην κορυφή της αναζήτησης, χωρίς να το αξίζουν. Συνήθως δεν είναι εύκολο να καταλάβουμε μια τέτοιου είδους χειραγωγή, επειδή δεν ξέρουμε πώς δουλεύουν αυτά τα κανάλια πληροφόρησης.

Διαφόρων ειδών προπαγανδιστές έχουν καταφέρει να διασπείρουν ψευδείς πληροφορίες για ιατρικά, θρησκευτικά, οικονομικά και πολιτικά θέματα. Ειδικότερα όσον αφορά τα πολιτικά θέματα, αυτές οι πρακτικές αυξάνονται ιδιαίτερα λίγο πριν από τις εκλογές, όταν δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για να ανακαλυφθεί και να ξεσκεπαστεί η παραπληροφόρηση. Επειδή συνηθίζουμε να εμπιστευόμαστε τις μηχανές αναζήτησης και τα κοινωνικά δίκτυα, δεν είναι εύκολο να καταλάβουμε πότε οι πληροφορίες τους έχουν χειραγωγηθεί. Γι' αυτόν τον λόγο, στη σημερινή εποχή έχουμε περισσότερη ανάγκη για κριτική σκέψη απ' ό,τι παλαιότερα.

Η νέα έρευνα καλεί σε εγρήγορση τους χρήστες του διαδικτύου, οι οποίοι, σύμφωνα με τον Έλληνα ερευνητή, θα πρέπει να θέτουν συστηματικά στον εαυτό τους και στους άλλους ερωτήσεις του τύπου: «Γιατί να πιστέψω αυτό που διαβάζω;», «Ποιος μας δίνει την πληροφορία;», «Μπορούμε να τη διασταυρώσουμε με ανεξάρτητες πηγές;», «Ποια δείγματα αξιοπιστίας έχει δώσει ο συγγραφέας στο παρελθόν;»

Διασκευασμένο κείμενο από ΑΜΠΕ

Εφαρμογή 2

Τί είδους άντρες θέλουμε;

{...}Ο θόρυβος για το χαστούκι που ο Γουίλ Σμιθ έδωσε στον Κρις Ροκ στην τελετή απονομής των Οσκαρ δεν έχει καταλαγιάσει. Κάμποσοι άντρες δικαιολόγησαν την πράξη του, μιλώντας για αρχαίο αίσθημα τιμής, για απόδειξη ανδρείας και λεβεντιάς· αλλά και ουκ ολίγες γυναίκες οι οποίες, όπως αποδεικνύεται, πολύ θα ήθελαν να έχουν δίπλα τους έναν άντρα που να τις υπερασπίζεται με τέτοιο τρόπο. Μπουνιές, πειστήριο αγάπης.

Μόνο που η βιαιοπραγία από «ανδρεία» και «λεβεντιά» και η ιδιοκτησιακή αντίληψη συνήθως πάνε μαζί. Δύσκολα μπορείς να διαχωρίσεις το ένα από το άλλο. Αυτός που καταφεύγει με ευκολία στη βία για την τιμή της γυναίκας του δεν αποκλείεται να σηκώσει χέρι στην ίδια, για τους ίδιους λόγους. {...}

Τί είδους άντρες θέλουμε;, Τασούλα Επτακοίλη, 31.3.2022